

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

TARŠOS LEIDIMAS

Nr. 59/TL-Š.9-44/2021

[1] [4] [5] [7] [8] [7] [2] [7] [6]

(Juridinio asmens kodas)

**VšĮ „Šiaulių regiono atliekų tvarkymo centras“ Uždarytas Šiaulių miesto Kairių
nepavojingųjų atliekų sąvartynas, Šiaulių g. 24, Bertužių k., Šiaulių r. sav.**

(ūkinės veiklos objekto pavadinimas, adresas)

VšĮ „Šiaulių regiono atliekų tvarkymo centras“ Pramonės g. 15-71, LT-78137 Šiauliai,
tel. (8 41) 520 002, el. paštas: info@sratc.lt

(veiklos vykdytojas, jo adresas, telefono, fakso Nr., el. pašto adresas)

Leidimą sudaro:

1. Specialioji dalis: Nuotekų tvarkymas ir išleidimas.
2. Iki leidimo pakeitimo galiojusio TIPK leidimo (jei toks buvo išduotas) registracijos numeris, jį išdavusio regiono aplinkos apsaugos departamento pavadinimas, išdavimo, atnaujinimo ir (ar) koregavimo (jeigu tokie buvo) datos: TIPK leidimas Nr. 59, išduotas Lietuvos Respublikos Aplinkos ministerijos Šiaulių regiono aplinkos apsaugos departamento 2006 m. sausio 26 d., koreguotas 2008 m. vasario 28 d., 2008 m. lapkričio 6 d., atnaujintas 2010 m. spalio 8 d.
3. Leidimo priedai.

Pakeistas 2021 m. sausio d.

Direktoriaus pavaduotojas

Rikantas Aukškalnis
(Vardas, pavardė)

(parašas)

A.V

BENDROJI DALIS

Šiaulių miesto Kairių nepavojingų atliekų sąvartynas buvo eksploatuojamas nuo 1965 m., šalinant į jį visas Šiaulių miesto bei dalies Šiaulių rajono komunalines atliekas. 2007 m. vasario 23 d., baigus statyti Šiaulių regiono nepavojingų atliekų sąvartyną, Jurgeliškių k. 9, Šiaulių r, Šiaulių miesto Kairių nepavojingųjų atliekų sąvartynas uždarytas ir neeksploatuojamas nuo 2008 m. Uždaryto Šiaulių miesto Kairių nepavojingų atliekų sąvartyno veiklos vykdytojas – VšĮ „Šiaulių regiono atliekų tvarkymo centras“.

2010 m. sąvartynas rekultivuotas, pradėti dujų išgavimo ir jų panaudojimo energijai gauti darbai. Kairių sąvartyno kaube sąvartyno dujų surinkimo ir utilizavimo darbus vykdo RUAB „Energijos parkas“. Sąvartyno teritorijoje įrengti atvirkštinės osmozės principu veikiantys filtrato valymo įrenginiai.

Šiaulių miesto Kairių nepavojingų atliekų sąvartynas yra 5–6 km į rytus nuo Šiaulių miesto centro prie magistralinio kelio Šiauliai – Panevėžys.

Bendras sąvartyno teritorijos plotas – 278964 m², bendras sąvartyno kaupo ir valymo įrenginių plotas – 147567 m², bendras rekultivuoto kaupo plotas – 100494 m², pašalintų sąvartyne atliekų tūris apie 2 mln. m³.

Uždarant Šiaulių miesto Kairių nepavojingų atliekų sąvartyną, įrengta uždara filtrato susirinkimo sistema. Šią sistemą sudaro 4 siurblynės, perforuotų vamzdžių drenažas, slėginiai ir savitakiniai filtrato nuvedimo į sukaupimo rezervuarus tinklai. Siurblynės veikia automatiškai pagal plūdiniams jungikliams nustatytus lygius.

Sąvartyno filtratas surenkamas įrengtomis filtrato drenomis, kurios nuveda filtratą į surinkimo šulinius, iš jų į filtrato siurblines, iš kurių slėgimine linija paduodamas į du filtrato rezervuarus, kurie yra tarpusavyje susisiekiantys. Šių filtrato rezervuarų talpa - 3853,3 m³ ir 6673 m³. Iš filtrato kaupimo rezervuarų filtratas tiekiamas į atvirkštinės osmozės metodu veikiančius filtrato valymo įrenginius, pirmiausia į priėmimo maišymo talpą, kurioje pridedant atitinkamą kiekį sieros rūgšties (H₂SO₄), filtratas pasiekia reikalingą pH 6,5. Iš priėmimo - maišymo talpos filtratas siurbliu yra paduodamas į perfiltravimo sistemą, kurią sudaro smėlio ir kasetinis filtras. Šioje stadijoje pašalinamos mechaninės priemaišos. Po perfiltravimo stadijos vykdoma pirma atvirkštinės osmozės sąvartyno filtrato membraninio valymo stadija, kurios metu sąvartyno filtratas aukšto slėgio siurblio pagalba yra pumpuojamas į paskirstymo kolektorių. Kolektoriaus sistemoje instaliuotas aukšto slėgio ir linijinis siurblys paduoda filtratą į membranų modulius, kuriuose vyksta osmosinis procesas – atskiriamas vanduo ir jame ištirpusios priemaišos. Automatinį vožtuvų, sensorių bei daviklių sistema užtikrina optimalų transmembraninį slėgį bei srautą priklausomai nuo sąvartyno filtrato koncentracijos, t. y. įrenginys pats automatiškai prisitaiko prie įtekančio sąvartyno filtrato koncentracijos. Po šios stadijos, iš 100 proc. įeinančio filtrato kiekio galima gauti iki 80 proc. švaraus vandens ir apie 20 proc. koncentrato. Išvalyto vandens atskyrimo efektyvumas priklauso nuo įrenginius įeinančio filtrato temperatūros, kuo temperatūra aukštesnė, tuo atskyrimo efektyvumas didesnis.

Antroji membraninio valymo stadija yra reikalinga tam, kad pasiekti švaraus išvalyto vandens kokybę. Todėl išvalytas vanduo po pirmosios membraninio valymo stadijos dar kartą pereina pro membranas. Šioje stadijoje visos po pirmos membraninio valymo stadijos likusios priemaišos yra visiškai ir galutinai pašalinamos.

Technologinio proceso pabaigoje yra atliekamas pH reguliavimas natrio šarmu.

Iš valymo įrenginių švarus vanduo nuvedamas į melioracijos griovį, o filtrato valymo liekana – koncentratas išleidžiamas į uždara kaupimo rezervuarą, kurio talpa - 32116,9 m³, iš jo siurblio pagalba yra galimybė grąžinti filtratą infiltravimui į sąvartyno kaupą. Koncentrato grąžinimas į kaupą vykdomas tik tuo atveju, jei būtų kritinė situacija (prisipildytų rezervuaras).

Filtrato ir koncentrato kaupimo rezervuarai yra įrengti iš 1 m priemolio ekrano, filtracijos koeficientas –10-9 m/s.

Filtrato valymo įrenginių našumas 5 m³/val. Įvertinus įrenginių našumą planuojama, kad pasinaudojant esamu melioracijos grioviu į Ginkūnų tvenkinį galima būtų išleisti iki 85 m³/dieną (iki 31025 m³/metus) išvalyto filtrato. Tai maksimalus per parą planuojamas į Ginkūnų tvenkinį išleisti nuotekų kiekis. Įprastomis sąlygomis išvalytas filtratas į aplinką (Ginkūnų tvenkinį) išleidžiamas ne pastoviai, o tam tikrais tarpsniais, priklausomai nuo to kaip greitai prisipildo filtratų kaupimo rezervuarų talpos. Įrenginiai taip pat yra stabdomi ir jų praplovimui, praplovus nuotekos nėra išleidžiamos į gamtinę aplinką. Praplovimų dažnis priklauso nuo nuotekų užterštumo.

Taršos leidimas reikalingas pagal šiuos kriterijus:

1.1. išleidžiama (planuojama išleisti) į gamtinę aplinką (paviršinius vandens telkinius, filtravimo įrenginius, tręšimo laukus ir kt.) 5 m³ per parą ir daugiau buitinių, gamybinių ir kt. (išskyrus paviršines) nuotekų (apskaičiuojama dalijant per metus išleidžiamą ar numatomą išleisti nuotekų kiekį iš išleidimo dienų skaičiaus);

1.4. išleidžiamos į gamtinę aplinką nuotekos, kuriose nepriklausomai nuo nuotekų kiekio/debito prioritetinių medžiagų koncentracija yra lygi arba didesnė už Nuotekų tvarkymo reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. gegužės 17 d. įsakymu Nr. D1-236, 2 priedo A dalyje „Ribinė koncentracija į gamtinę aplinką“ nurodytą vertę ir (ar) kuriose yra prioritetinių pavojingų medžiagų (nepriklausomai nuo išleidžiamų prioritetinių pavojingų medžiagų kiekio);

Iki 2022 metų sausio 1 d. bus privaloma gauti Leidimo specialiąją dalį „Kvapų valdymas“, kadangi vykdomas gamybinių nuotekų, kurioms prilyginamas sąvartyno filtratas, valymas nuotekų valymo įrenginiuose.

SPECIALIOJI LEIDIMO DALIS

NUOTEKŲ TVARKYMAS IR IŠLEIDIMAS

1 lentelė. Informacija apie nuotekų išleidimo vietą/priimtuvą.

Eilės Nr.	Nuotekų išleidimo vietos/priimtovo koordinatės	Leistina priimtovo apkrova			
		hidraulinė	teršalais (svorio vienetais)		
		m ³ /d.	parametras	mato vnt.	reikšmė
1	2	3	4	5	6
F1	X - 6199591; Y - 462024	-	BN BP BDS ₇	mg/l mg/l mgO ₂ /l	1,354 0,041 2,843

Pastaba:

Iš uždaryto Kairių sąvartyno per melioracijos griovį į Ginkūnų tvenkinį išleidžiama (planuojamas išleisti) – 85 m³/d nuotekų (apvalyto sąvartyno filtrato), todėl atliktas poveikio priimtuvui vertinimas ir leistos priimtovo apkrovos skaičiavimas.

2 lentelė. Į gamtinę aplinką leidžiamų išleisti nuotekų užterštumas. Nustatytos išmetamų teršalų ribinės vertės netaikomos neįprastų (neatitiktinių) veiklos sąlygų metu - paleidžiant, derinant ir stabdant įrenginį.

Nr.	Teršalo pavadinimas	Nuotekų užterštumas prieš valymą			Didžiausias leidžiamas nuotekų užterštumas, jas išleidžiant į aplinką				Minimalus išvalymo efektyvumas, %
		mom., mg/l	vidut., mg/l	t/metus	DLK mom., mg/l	DLK vidut. mg/l	DLT paros, t/d.	DLT metų, t/m.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
F1	BDS ₇	25500	8170	253,47	-	12	0,0010	0,3723	99,85
	BN	-	1230	38,16	-	20	-	0,6205	98,37
	BP	-	34	1,05	-	2	-	0,0621	94,12
	ChDS	-	10495	-	-	125	-	-	-
	NH ₄	2014	130	40,61	12,86	6,43	0,0011	0,1995	99,51
	NO ₂	-	<0,05	-	3	1,5	0,0003	0,0465	-
	DEHP	-	0,008	0,0002	0,004	0,002	0,0000003	0,00006	75,00
	Hg ir jo junginiai	-	0,0001	0,000003	0,004	0,002	0,0000003	0,00006	-

3 lentelė. Leidžiamų išleisti nuotekų užterštumas. Nustatytos išmetamų teršalų ribinės vertės taikomos neįprastų (neatitiktinių) veiklos sąlygų metu – paleidžiant, derinant ir stabdant įrenginį ir konkrečiam aplinkos apsaugos priemonių įgyvendinimo laikotarpiui.

Lentelė nepildoma, neįprastinės (neatitiktinės) veiklos sąlygos nenumatomos.

4 lentelė. Kitos sąlygos nuotekoms tvarkyti ir išleisti pagal aplinkos apsaugą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus.

Eil. Nr.	Sąlygos
1	2
1.	Pagal suderintą Ūkio subjekto aplinkos monitoringo programą vykdyti į gamtinę aplinką su nuotekomis išleidžiamų teršalų monitoringą ir teikti ataskaitas.
2.	Vykdyti Priemonių ir veiksmų, siekiant sumažinti prioritetinių medžiagų patekimą į gamtinę aplinką, plane, VšĮ „Šiaulių regiono atliekų tvarkymo centras“ direktoriaus patvirtintame 2020 m. rugsėjo 16 d., numatytas priemones ir Aplinkos apsaugos agentūrai pateikti informaciją apie jų įgyvendinimą.

Kitos sąlygos nuotekų tvarkymui ir išleidimui nenustatomos. Nuotekas privaloma tvarkyti ir išleisti į aplinką pagal teisės aktuose nustatytus reikalavimus.

TARŠOS LEIDIMO NR. 59/TL-Š.9-44/2021 PRIEDAI

1. Aplinkos apsaugos agentūros 2020-10-21 sprendimas Nr., (30.5)-A4E-9431 „Dėl VŠĮ „Šiaulių regiono atliekų tvarkymo centras“ uždaryto Kairių sąvartyno TIPK leidimo sąlygų peržiūrėjimo ir leidimo keitimo“.
2. Aplinkos apsaugos agentūros 2021-01- sprendimas Nr. (30.5.)-A4E- „Sprendimas pakeisti VŠĮ „Šiaulių regiono atliekų tvarkymo centras“ uždaryto Šiaulių miesto Kairių nepavojingų atliekų sąvartyno taršos leidimą“.
3. Paraiška:
 - 3.1. Priimta 2021-01-05.
4. Ūkio subjekto aplinkos monitoringo programa:
 - 2.1. 2021-01- suderinta Ūkio subjekto aplinkos monitoringo programa.
5. Nuotekų valymo įrenginių schema.
6. Priemonių ir veiksmų, siekiant sumažinti prioritetinių medžiagų patekimą į gamtinę aplinką, planas.

2021 m. sausio d.
(Priedų sąrašo sudarymo data)

Direktorius pavaduotojas

Rikantas Aukškalnis
(Vardas, pavardė)

(parašas)

A.V.